

Schoolveiligheidsplan

RSG Magister Alvinus

2018-2019

5 december 2017

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
DEEL 1 ALGEMEEN	5
1 DOELSTELLING EN UITGANGSPUNTEN	5
2 COÖRDINATIE VEILIGHEID	6
2.1 DIRECTIE	6
2.2 ARBOCOÖRDINATOR	6
2.3 BEDRIJFSHULPVERLENING	6
2.4 ONGANG MET DE MEDIA	7
2.5 INCIDENTENREGISTRATIE	7
3 FYSIEKE VEILIGHEID	7
4 SCHOOLREGELS	7
4.1 LEERLINGENSTATUUT	8
4.2 PRIVACYBESCHERMING	8
4.3 SCHADE	8
4.4 SCHOOLACTIVITEITEN	8
4.5 TOEGANG GASTEN	9
5 DISCIPLINAIRE MAATREGELEN	9
5.1 DISCIPLINAIRE MAATREGELEN	9
5.2 SCHORSING EN VERWIJDERING	10
6 VEILIGHEID EN WELZIEN PERSONEEL	11
6.1 ARBOBELEID	11
6.2 VERZUIMBELEID	12
7 KLACHTEN	12
7.1 KLACHTEN/INTERNE COMMISSIE VAN BEROEP	12
7.2 LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE	13
8 KWALITEITSHANDHAVING SCHOOLVEILIGHEIDSPAN	13
DEEL2 HANDELINGSPROTOCOLSCHOOLVEILIGHEID	14
INLEIDING	14
9 STAPPENPLAN GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG	14
9.1 INSCHATTING VAN DE SITUATIE	14
9.2 GESPREK MET LEERLING EN MEDEWERKER VAN DE SCHOOL	14
9.3 GESPREK MET OUDERS/VERZORGERS	15
9.4 BESPREKING IN HET ZORGTEAM	15
9.5 VERWIJZING NAAR EEN EXTERNE (HULPVERLENINGS) INSTANTIE	15
9.6 INSCHAKELING POLITIE	15
9.7 TIME OUT (BEZINNEN OP)	15

10	PROTOCOLLEN	16
9.8	SCHORSING	15
9.9	VERWIJZING NAAR EEN ANDERE SCHOOL	16
9.10	VERWIJDERING.....	16
10.1	FYSIEKE AGRESSIE	16
10.2	VERBALE AGRESSIE.....	18
10.3	CYBERPESTEN	20
10.4	DRUGS EN ALCOHOL.....	21
10.5	VERNIELING	23
10.6	WAPENBEZIT.....	24
10.6	DIEFSTAL	26
10.7	VUURWERKBEZIT.....	27
10.8	SEKSUELE INTIMIDATIE.....	28
10.9	LOVERBOYS EN LOVERGIRLS	30

BIJLAGEN:

BIJLAGE 1 FYSIEKE VEILIGHEID, GEBOUW EN OMGEVING
 BIJLAGE 2 BRIEVEN SCHORSING OF VERWIJDERING
 BIJLAGE 3 INTERNE LEIDRAAD HOE OM TE GAAN MET PESTEN

Inleiding

RSG Magister Alvinus heeft een duidelijke visie op veiligheid. Wij willen leerlingen begeleiden in het welbevinden, zodat zij optimaal kunnen presteren in een veilige werkomgeving.

Het begrip 'Veiligheid' is veelomvattend en raakt veel beleidsterreinen binnen de school. In essentie gaat het om de veiligheid van hen allen die de school bezoeken; als leerling, als medewerker of als bezoeker. Het gaat daarbij niet alleen om de fysieke veiligheid maar ook om aspecten die aan het persoonlijk welzijn raken. In het voorliggende 'Schoolveiligheidsplan' is weergegeven hoe de RSG Magister Alvinus omgaat met het begrip veiligheid in het algemeen en met de veiligheid van de leerlingen in het bijzonder. Daarvoor zijn nieuwe beleidsdocumenten en protocollen opgesteld.

De RSG is, samen met een groot aantal onderwijs instellingen (VO) binnen de gemeente Südwest Fryslan, participant in een samenwerkingsverband met Politie Fryslan en Fultura. Gezamenlijk hebben wij het Handboek School en veiligheid opgesteld, waarop de in dit plan beschreven protocollen gebaseerd zijn.

Deel 1 Algemeen

1 Doelstelling en uitgangspunten

Het doel van dit schoolveiligheidsplan is te komen tot het realiseren van een werkklimaat in de school waarin leerlingen en medewerkers zich veilig (en op hun plaats) voelen en waarin zij optimaal kunnen presteren. Omdat de school dit niet alleen kan realiseren kiezen wij voor een integrale aanpak. Alle betrokkenen; leerlingen, medewerkers, ouders en directie zullen hun bijdrage moeten leveren.

De uitgangspunten hierbij zijn:

De directie

- is verantwoordelijk voor het schoolbeleid en streeft daarbij naar optimale arbeidsomstandigheden voor haar personeel en voor de leerlingen. Het beleid is gericht op waarborging van de veiligheid en gezondheid van medewerkers en leerlingen, en op de bevordering van hun welzijn. Om dit te bereiken, organiseert de directie de school op zo'n manier dat onaanvaardbare risico's in principe zijn uitgesloten. Verzuim door ziekte en arbeidsongeschiktheid wordt zo veel mogelijk tegengegaan. Seksuele intimidatie, agressie, geweld, pesten en discriminatie worden actief bestreden.

RSG-medewerkers

- schromen niet om elkaar aan te spreken op (ongewenst) gedrag. Gevolg hiervan is dat veiligheid, in de meest brede zin van het woord, een vast agendapunt is op vergaderingen zoals van teams, de MR, de leerlingenraad, de oudervertegenwoordiging en de directie
- gaan respectvol met leerlingen om
- worden met respect bejegend door leerlingen, ouders/verzorgers en collega's
- weten dat problemen worden aangepakt en dat zij ergens terecht kunnen bij het signaleren van problemen
- weten wat er gebeurt/gebeuren moet bij calamiteiten
- hebben duidelijke afspraken gemaakt over dit alles

RSG-leerlingen

- pesten niet en worden niet gepest. Zij mogen en kunnen zichzelf zijn
- kunnen de lessen volgen zonder lastig te worden gevallen
- weten dat geweld en (seksuele) intimidatie uit den boze zijn
- delen met elkaar de RSG als 'ons huis'
- kunnen bij iemand terecht als er problemen zijn en weten bij wie zij terecht kunnen
- worden serieus genomen door docenten en andere medewerkers

Ouders/verzorgers

- kunnen er op vertrouwen dat hun kinderen graag naar school gaan
- weten dat er geen bedreigingen voor komen
- kunnen bij iemand terecht als er problemen zijn en weten bij wie zij terecht kunnen
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen worden aangepakt

Ouders/verzorgers delegeren een deel van hun verantwoordelijkheid aan de school. De eindverantwoordelijkheid voor hun kinderen ligt echter bij hen. Dit betekent dat zij bij elk conflict in een zo vroeg mogelijk stadium op de hoogte gebracht dienen te worden en dat zij een wezenlijke bijdrage dienen te leveren bij/in de oplossing van het conflict. De RSG heeft echter ook altijd haar eigen verantwoordelijkheid.

Omgeving/buurt

- de omgeving heeft geen last van rondhangende leerlingen tijdens schooluren
- er is geen vandalisme, vervuiling of diefstal
- weet dat kinderen aangesproken worden op hun gedrag
- weten dat signalen worden opgepakt en dat problemen worden aangepakt

Afspraken, leefregels, omgangsregels moeten zo zijn vastgesteld en opgesteld, dat zij door alle betrokkenen worden onderschreven en (kunnen) worden nageleefd.

Evaluatie van deze regels en daaruit voortvloeiend een mogelijke bijstelling ervan, is een regelmatig terugkerende zaak van alle betrokkenen. Leerlingen dienen daarin te worden opgevoed en de begeleiders moeten zich bewust zijn van hun rol in het onderwijs- en opvoedingsproces. Respect is het uitgangspunt. Respect voor de ander, maar ook voor de omgeving en zelfrespect.

Dit schoolveiligheidsplan is specifiek gericht op de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de leerlingen. De RSG voert een actief arbeidsomstandighedenbeleid waarin veiligheid, gezondheid en welzijn van de medewerkers (docenten, directie en ondersteunende diensten) verder worden uitgewerkt (Arbobeleid 2012-2015). Schoolveiligheid en arbeidsomstandigheden zijn onderwerpen die elkaar op veel vlakken raken. Schoolveiligheidsplan en Arbobeleid vullen elkaar daarom aan en kunnen elkaar op enkele punten overlappen.

2 Coördinatie veiligheid

2.1 Directie

Het schoolveiligheidsplan is onder meer gebaseerd op de Arbowet, het Arbobesluit en andere relevante wet- en regelgeving. De doelstellingen van het schoolveiligheidsplan worden in samenhang met de schooldoelstellingen geformuleerd. Dit gebeurt in overleg met de personeelsvertegenwoordiging. De doelstellingen worden eveneens vermeld in het jaarlijks op te stellen Plan van aanpak. Dit plan wordt opgesteld op basis van de RI&E (Risico- inventarisatie en evaluatie).

2.2 Arbocoördinator

Het hoofd facilitaire dienst fungeerde voorheen als arbo- c.q. veiligheidscoördinator en gaf leiding aan een ondersteunende arbo-werkgroep. In deze werkgroep zijn de deskundige medewerkers van de school vertegenwoordigd. De arbo-coördinator is samen met de preventiemedewerkers verantwoordelijk voor het beheer van arbobeleid en het schoolveiligheidsplan. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de arbo-coördinator en de preventiemedewerkers zijn vastgelegd in het Arbobeleid. Met het vervallen van de functie hoofd facilitaire dienst en daarvoor in de plaats een hoofd facilitaire zaken moet de plaats in de organisatie van de arbo- veiligheidscoördinator opnieuw worden bepaald. Dit geldt ook voor de plaats van de preventiemedewerker die mede in het licht van de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mogelijk een bijgestelde invulling krijgt.

2.3 Bedrijfshulpverlening

De bedrijfshulpverlening (BHV) is de organisatie die optreedt bij calamiteiten in de school en bestaat uit getraind onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. De teamleiders en diensthoofden zijn verantwoordelijk voor de bedrijfshulpverlening (BHV). Het hoofd facilitaire zaken coördineert de jaarlijkse scholing en oefeningen van de BHV-ers. De arbodienst of een andere deskundige verzorgt de noodzakelijke opleiding voor BHV-ers, die met scholingsgelden wordt bekostigd. Minstens eenmaal per jaar wordt met medewerking van de brandweer het ontruimingsplan geoefend. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de bedrijfshulpverleners zijn vastgelegd in het Arbobeleid.

2.4 Omgang met de media

Indien een situatie leidt tot (te verwachten) media-aandacht, worden door de directie met betrokken partijen de feitelijke gegevens doorgesproken. Aan de hand van de hieruit te trekken conclusies wordt de informatievoorziening naar de media vastgesteld. De rector of de plv rector is daarbij immer woordvoerder namens de school. Zo nodig kan besloten worden te voorzien in een persbericht.

2.5 Incidentenregistratie

Om een school veiliger te maken en te houden is het van belang te weten welke incidenten op school voorkomen. Een adequate incidentenregistratie draagt bij aan het veiligheidsbeleid en de veiligheid op scholen. Het helpt (beter) inzicht te krijgen in de eigen veiligheidssituatie en om in de toekomst doeltreffend te handelen bij incidenten en ze mogelijk te voorkomen.

Voor de registratie van incidenten maakt de RSG gebruik van het Incidentenregistratiesysteem van de Arbo-VO. Dit zogenaamde Incidentenvenster-VO is tot stand gekomen in samenwerking met de VO-raad en Vensters voor Verantwoording. Het is een registratiesysteem om incidenten en ongevallen in het voortgezet onderwijs gemakkelijk en snel te registreren. Tevens is het in dit systeem mogelijk incidenten en ongevallen te analyseren en evalueren om ons veiligheidsbeleid erop aan te passen of (jaarlijks) aan te scherpen. In het systeem worden de door OCW geformuleerde definities gehanteerd.

Wanneer zich een incident voordoet wordt onmiddellijk een van de facilitairmedewerkers(conciërges) ingelicht. Betrokkenen/getuigen voorzien de facilitairmedewerker van alle relevante informatie in verband met feiten en personen aangaande het incident. In Incidentenvenster-VO geeft de facilitairmedewerker aan waar en wanneer het incident heeft plaatsgevonden, wat er is gebeurd (bijvoorbeeld verbaal of fysiek geweld, grove pesterijen, fraude, vernieling of wapen- drugsbezit) en wie er bij betrokken waren. In de nabije toekomst biedt het systeem ook de mogelijkheid de geanonimiseerde gegevens over te zetten naar het managementgedeelte van Vensters voor Verantwoording, zodat scholen de eigen gegevens bijvoorbeeld kunnen afzetten tegen landelijke gemiddelden.

3 Fysieke veiligheid

Dit schoolveiligheidsplan gaat over de fysieke en de sociale veiligheid op school. Bij fysieke veiligheid kun je denken aan het installeren van een brandalarm of het voorkomen van losliggende traptreden.

De maatregelen die de school neemt om de fysieke veiligheid van de leerlingen (en een ieder die zich in de school begeeft) te waarborgen zijn vastgelegd in het document *Fysieke veiligheid, gebouw en omgeving* (bijlage 1).

4 Schoolregels

Op de RSG is een aantal reglementen van toepassing, de schoolregels. De volledige tekst van de schoolregels is voor iedereen ter inzage beschikbaar op de leerlingenadministratie van de school. De school handelt overeenkomstig de reglementen en de leerling dient zich op zijn beurt er ook aan te houden. Afgezien van de noodzakelijke reglementen, hecht de school er erg veel waarde aan dat iedereen op een fatsoenlijke en prettige manier met elkaar omgaat en zo bijdraagt aan de persoonlijke sfeer van de RSG.

Leerlingen die zich niet houden aan de (geschreven en ongeschreven) schoolregels, worden daar streng op aangesproken en indien nodig worden verdergaande maatregelen getroffen. De afspraken rond deze maatregelen zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 *Disciplinaire maatregelen*.

4.1 Leerlingenstatuut

Iedere nieuwe leerling ontvangt het leerlingenstatuut. Hierin staan de rechten en plichten van de leerling beschreven. In het statuut worden de afspraken weergegeven met betrekking tot onder meer ziekmeldingen/afwezigheid, ongeoorloofde afwezigheid, huiswerk, proefwerken, cijfers e.d. en sancties en schorsing van een leerling. Daarnaast bevat het statuut informatie met betrekking tot Schoolmaatschappelijk werk, ongewenste intimiteiten en privacybescherming.

4.2 Privacybescherming

Indien het gaat om de veiligheid van de school, de medewerkers en/of de leerling(en), bestaat de mogelijkheid dat de schoolleiding gegevens van leerlingen aan derden, zoals politie, en andere scholen, verschaft. Hierbij wordt de Wet bescherming persoonsgegevens in acht genomen. Verder gelden de bepalingen van het privacyreglement van de school.

4.3 Schade

Leerlingen moeten zich zó gedragen dat er geen schade ontstaat aan bezittingen van medeleerlingen, aan het gebouw of aan de inventaris van de school en dienen dus alle gebruiksmaterialen van de school met de grootst mogelijke voorzichtigheid te behandelen.

Wanneer er desondanks schade ontstaat, dienen leerlingen dit meteen aan de schoolleiding, teamleiders, of de conciërge te melden en vervolgens dienen zij mee te werken aan verhaalacties.

Bij nalatigheid, kennelijke onvoorzichtigheid of opzet kunnen daarnaast maatregelen tegen de leerling getroffen worden. Leerlingen dienen opdrachten en richtlijnen op te volgen van schoolleiding en personeel.

Wanneer de school aansprakelijk wordt gesteld voor schade ontstaan bij leerlingen, personen die bij de school werkzaam zijn of derden, wordt die schade gemeld bij de aansprakelijkheidsverzekering van de school.

Voor beschadiging of diefstal van fietsen, kledingstukken, e.d. in en bij het schoolgebouw kan de school niet aansprakelijk gesteld worden, tenzij de schade is ontstaan door een oorzaak die de school valt te verwijten (denk aan losse stoeptegels, onafgewerkt hekwerk, kapotte stoelen).

De school is niet aansprakelijk voor door leerlingen opgelopen schade, inbegrepen beschadiging of verlies van door leerlingen meegebrachte zaken (fietsen, kleding, tassen, materialen), tenzij uit de polisvoorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering van de school blijkt dat de school aansprakelijk is. De school of medewerkers van de school zijn ook jegens derden niet aansprakelijk voor schade door leerlingen opgelopen of toegebracht wanneer redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat de school continu toezicht houdt.

4.4 Schoolactiviteiten

Er is sprake van een schoolactiviteit (bijvoorbeeld sporttoernooien, schoolfeesten e.d.) als die activiteit onder verantwoordelijkheid en conform de regels van de school wordt georganiseerd. Voor andere georganiseerde activiteiten heeft de school geen verantwoordelijkheid.

Over activiteiten, georganiseerd door en onder de verantwoordelijkheid van de school worden de ouders/verzorgers altijd geïnformeerd door de school (via de internetsite van de school of per brief).

Het meenemen van introducés bij schoolactiviteiten zal per schoolactiviteit door de schoolleiding worden aangegeven.

Tijdens schoolactiviteiten gelden de standaard gedrags- en huisregels van de school.

Wapens en drugbezit en -gebruik zijn dus te allen tijde verboden. Alcoholgebruik en -bezit is voor de leerlingen van de onderbouw verboden en indien er wel alcohol gedronken mag worden door de leerlingen van de bovenbouw, worden de ouders/verzorgers hierover geïnformeerd.

4.5 Toegang gasten

De school verleent alleen toegang aan personeel en leerlingen van de school.

Een ieder die niet geregistreerd staat op school, moet zich bij binnenkomst melden bij de receptie.

Voor ouders van leerlingen van de school geldt ook dat ze zich bij binnenkomst melden bij de receptie.

De schoolleiding kan hen die zich niet hebben gemeld de toegang tot de school weigeren.

Indien de veiligheid van de school in het geding is, wat ter beoordeling is aan de schoolleiding, kan de schoolleiding de toegang weigeren aan de desbetreffende personen.

5 Disciplinaire maatregelen

Tegen een leerling die handelt in strijd met algemeen geldende fatsoensregels of met de in de school geldende regels (waaronder uitdrukkelijk ook wordt verstaan het niet of niet correct opvolgen van richtlijnen van het personeel) worden door de school te bepalen maatregelen genomen en in een uiterste geval schorsing of verwijdering, volgens de regels die de wet daaraan heeft gesteld. De ouders/verzorgers van de leerling worden op de hoogte gesteld.

5.1 Disciplinaire maatregelen

5.1.1 De leerling die de in de school geldende regels niet nakomt kan een disciplinaire maatregel worden opgelegd. De bevoegdheid een straf aan een leerling op te leggen, komt alleen toe aan de schoolleiding, teamleider, docenten en het schoolbestuur.

5.1.2 Een administratief of technisch medewerker is niet bevoegd een straf op te leggen, maar wel bevoegd het gedrag van een leerling vanwege een overtreding aan de orde te stellen, resp. in overleg met de bevoegde de straffen uitvoer te laten brengen.

5.1.3 Indien een leerling meent dat hem ten onrechte een maatregel is opgelegd, kan hij dit aan zijn mentor, teamleider, aan de schoolleiding of aan de zorgcoördinator ter beoordeling voorleggen. Ook kan de leerling een klacht indienen volgens de op school geldende klachtenregeling.

5.1.4 Disciplinaire maatregelen kunnen onder andere zijn:

- o maken van strafwerk
- o tijdelijk uit de les verwijderd worden
- o vroeger naar school komen en / of nablijven
- o gemiste lessen inhalen
- o opruimen van gemaakte rommel
- o corveewerkzaamheden uitvoeren
- o strafwerkzaamheden uitvoeren
- o waarschuwing / berisping
- o geschorst worden
- o definitief van de school verwijderd worden

5.1.5. Voor het opleggen van een disciplinaire maatregel moet er sprake zijn van een redelijke verhouding tussen enerzijds de ernst van de aanleiding tot het opleggen ervan en anderzijds de zwaarte van de maatregel. Dit is ter beoordeling aan de schoolleiding.

5.1.6. Een leerling die de goede voortgang van de les verstoort of (ver)hindert, kan door de docent verplicht worden deze les te verlaten. Onder het begrip les vallen alle activiteiten in het kader van het te volgen onderwijsprogramma. Wie uit de les wordt verwijderd, meldt zich bij de meldkamer.

5.2 Schorsing en verwijdering

Schorsing

Schorsing houdt in dat een leerling tijdelijk geen toegang heeft tot de school waar hij is ingeschreven. Een schorsing duurt - volgens de regels van het Inrichtingsbesluit wet op het voortgezet onderwijs - maximaal vijf schooldagen. De leerling moet daarna in beginsel weer toegelaten worden op school. De gedachte achter het maximum van vijf dagen is dat voortdurend serieus moet worden bekeken of de omstandigheden nog steeds zo zijn als toen de schorsing werd uitgesproken, of dat ze, bijvoorbeeld na de 'afkoelingsperiode' of bemiddelingsgesprekken, zijn gewijzigd waardoor de schorsing kan worden beëindigd. De invalshoek is primair het belang van de, zo veel mogelijk ononderbroken, schoolloopbaan van de leerling. Als de leerling opnieuw wordt geschorst of als de schorsing wordt verlengd, moet de schooldirecteur hiervoor een nieuw besluit nemen.

Een uitzondering op de maximale duur van een schorsing vormt de schorsing die ingaat, terwijl er overleg gaande is over de definitieve verwijdering van een leerling. De schorsing duurt in dat geval net zo lang als de tijd die nodig is om over de eventuele verwijdering te beslissen. Het is wel de bedoeling van de wetgever dat ook hier het belang van de leerling steeds in het oog wordt gehouden.

De directeur (het bevoegd gezag) informeert de leerling (en wanneer de leerling nog geen 21 jaar is, ook de ouders) in ieder geval schriftelijk over:

- de reden en duur van de schorsing;
- de mogelijkheid van bezwaar;
- de manier waarop dit bezwaar kenbaar gemaakt moet worden.

In een ongewone, spoedeisende situatie kan het schriftelijke besluit tot schorsing later volgen. De school moet leerling en ouders wel zo spoedig mogelijk horen.

Bij een schorsing van meer dan één dag is de directeur verplicht ook de Inspectie van het Onderwijs op de hoogte te stellen. Bovendien informeert hij de leerplichtambtenaar. Op het besluit tot schorsing van een openbare school is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Ouders kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen een schorsing. Ouders moeten binnen de termijn van zes weken een bezwaarschrift indienen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag moet hier binnen vier weken op reageren.

Het middel schorsing is voor het voortgezet onderwijs en het (middelbaar) beroepsonderwijs omschreven in de Wet op het voortgezet onderwijs (vooral in het Inrichtingsbesluit WVO) en in de Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 8.1.3, derde lid, onder e).

Verwijdering

Een leerling verwijderen is een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden. Voordat het bevoegd gezag het besluit tot verwijdering kan nemen, moet het de leerling (ouder dan 12 jaar) en de ouders horen. Voor het voortgezet onderwijs is overleg met de Inspectie van het Onderwijs vereist, voordat er een besluit genomen wordt (<http://www.onderwijsinspectie.nl/site/>).

Zodra het besluit tot verwijdering genomen is, zet het bevoegd gezag de volgende stappen:

- Het informeert de leerling (en wanneer de leerling nog geen 21 jaar is ook de ouders) in ieder geval schriftelijk over de verwijdering en de reden daarvan.
- Het informeert leerling en eventueel de ouders over de manier waarop bezwaar tegen de verwijdering gemaakt kan worden.
- Het stuurt een kopie van zijn brief naar de Inspectie van het Onderwijs en de Leerplichtambtenaar

In plaats van het zenden van een kopie van de brief naar de Inspectie van het Onderwijs, wordt een digitale melding gedaan op de site van de Onderwijsinspectie.

In het voortgezet onderwijs geldt een strikt uitgangspunt. Verwijdering is alleen maar mogelijk wanneer de

plaatsing op een andere school geregeld is. Voor probleemleerlingen die verwijderd gaan worden, moeten oplossingen worden gezocht binnen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs/voortgezet speciaal onderwijs. Een leerling kan in beginsel alleen definitief verwijderd worden wanneer het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten.

Voor de duur van deze zoektocht is geen wettelijk voorschrift gegeven.

De redelijkheid en het primaire belang - een zo goed mogelijke schoolloopbaan van de jongere vereisen dat de school met een behoorlijk tempo een andere school zoekt. Ouders kunnen overigens weigeren hun kind te laten inschrijven op de school die door de oude school is gevonden. De primaire verantwoordelijkheid voor inschrijving (en dus de keuze van school waar de leerling wordt ingeschreven) ligt nu eenmaal bij de ouders. Dat neemt - volgens de wet - niet de plicht van de oude school weg om te (blijven) zoeken, maar het legt de verantwoordelijkheid natuurlijk wel zwaarder op de schouders van de ouders. Het kan in theorie uiteindelijk zo ver gaan dat de ouders alle mogelijke andere scholen weigeren. Er staat niet in de wet of de school in die situatie haar zoektocht kan staken, maar dit kan wel worden getoetst in een eventuele bezwaarprocedure. Overigens is verwijdering in de loop van een schooljaar op grond van onvoldoende vorderingen niet toegestaan.

Samengevat kan een leerling worden verwijderd uit het voortgezet onderwijs in de volgende procedure:

1. De leerling kan voorafgaand aan een besluit tot verwijdering voor korte tijd worden geschorst (Inrichtingsbesluit wet op het voortgezet onderwijs, artikel 14, lid 2)
2. Voorafgaand aan het besluit tot verwijdering moet
  - worden overlegd met de inspecteur (Inrichtingsbesluit WVO, artikel 14, lid 2);
  - moet de leerling (en bij een minderjarige: zijn ouders) in de gelegenheid worden gesteld om te worden gehoord over het voornemen tot verwijdering, en de redenen daarvoor (Inrichtingsbesluit WVO, artikel 14, lid 1)
  - moet (bij een leerplichtige leerling) een andere school bereid gevonden worden om de leerling toe te laten (WVO, artikel 27, lid 1).
3. Het daartoe bevoegde orgaan van de school neemt een schriftelijk gemotiveerd besluit waarin is aangegeven dat bezwaar aangetekend kan worden (Inrichtingsbesluit WVO, artikel 15, lid 1 en 2).
4. In het kader van de heroverweging op bezwaar dient de leerling/de ouders te worden gehoord (Inrichtingsbesluit WVO, artikel 15, lid 3); in deze fase kan de leerling de toegang tot de school ontzegd worden (Inrichtingsbesluit WVO, artikel 15, lid 4).
5. De inspecteur ontvangt bericht van het definitieve besluit tot verwijdering (Inrichtingsbesluit WVO, artikel 14, lid 3).

Op de RSG worden standaardbrieven gebruikt, welke zijn toegevoegd als bijlagen. (Bijlage 2)

Teamleiders leveren de te verzenden brief digitaal aan bij de leerlingenadministratie. De leerlingenadministratie verzorgt de verzending van de brief, voegt deze toe aan het LVS in Magister en registreert de afwezigheid van de leerling in Magister. Na ontvangst van een kopie van de verzonden brief verzorgt het hoofd LLA de digitale melding aan de onderwijsinspectie.

6 Veiligheid en welzijn personeel

6.1 Arbobeleid

De RSG streeft naar optimale arbeidsomstandigheden voor haar personeel. Het arbobeleid is gericht op waarborging van de veiligheid en gezondheid van medewerkers en op het voorkomen en beheersen van psychosociale arbeidsbelasting.

Om dit te bereiken, organiseren wij de werkzaamheden binnen onze school op een zodanige wijze dat

onaanvaardbare risico's in principe zijn uitgesloten. Verder is het streven om personeelsleden zo goed en breed mogelijk in te zetten. Speciale aandacht gaat uit naar de inzet van nieuw personeel, beginnende leerkrachten en de oudere (45+) medewerker.

Vanuit de intentieverklaring zijn beleidsdoelen geformuleerd die nauw aansluiten bij de huidige Arbowetgeving. Hierdoor ontstaat een algemeen beleidskader alsmede een patroon voor de organisatie van de arbozorg binnen de school.

6.2 Verzuimbeleid

Het verzuimbeleid is onderdeel van het Arbobeleid. Het verzuimbeleid wordt jaarlijks door de directie geëvalueerd en bijgesteld. De teamleiders en diensthoofden zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het verzuimbeleid en zij worden hierin ondersteund door de Arbodienst.

Elke kwartaal komt het sociaal-medisch team bij elkaar voor overleg. Het team bestaat uit de direct leidinggevende teamleider of diensthoofd, de bedrijfsarts en/of maatschappelijk werker, de senior medewerker personeelszaken en de directie. Eventueel wordt het overleg bijgewoond door de betrokken zieke werknemer.

De verzuimkengetallen worden met elke kwartaalrapportage besproken met de teamleiders en de diensthoofden bekend gemaakt. Hetzelfde geldt voor de ziekteverzuimgegevens die externe partijen beschikbaar stellen. De teamleiders en diensthoofden bespreken de verzuimkengetallen in het teamoverleg en in het SMT-overleg (sociaal medisch teamoverleg).

Voor de medewerkers van de school is voorzien in bedrijfsmaatschappelijk werk, door middel van een inloopsprekuur. Daarnaast worden gerichte workshops geven ter bevordering van het welbevinden van de medewerkers.

7 Klachten

7.1 Klachten/interne commissie van beroep

Mocht er sprake zijn van ontevredenheid of van een klacht dan kan de leerling of de ouder zich, liefst zo vroegtijdig mogelijk, in verbinding stellen met de teamleider. Over het algemeen kan een verhelderend gesprek onduidelijkheid of ontevredenheid wegnemen en kunnen afspraken worden gemaakt om herhaling te voorkomen.

Indien dit gesprek niet het gewenste resultaat oplevert, dan kan de ouder zich in verbinding stellen met de plaatsvervangend rector van de school, de heer R.A. Veenhoven, om aldus tot een oplossing te komen. Indien ook dit gesprek niet naar tevredenheid verloopt en niet het gewenste resultaat oplevert, dan kan de ouder zich schriftelijk wenden tot de interne commissie van beroep. De contactpersoon voor deze commissie, mw. A. Paap, is te bereiken via het centrale nummer van de school (0515-429760).

Een aanvraag bij de interne commissie van beroep moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het betreft een onderwerp zoals bedoeld in het leerlingenstatuut;
- De procedure in artikel 20 van het leerlingenstatuut is doorlopen;
- Er zijn maximaal 20 werkdagen verstreken sinds het voorval waarop de aanvraag betrekking heeft plaatsgevonden;
- Er is geen aanvraag over het zelfde voorval gedaan bij de Landelijke Klachten Commissie (LKC).

Als er één van de personen uit de commissie van beroep direct betrokken is bij de klacht dan wordt er door de

rector een vervanger aangewezen. Het probleem wordt afgehandeld door de commissie van beroep. Er is, binnen de school, geen beroep mogelijk n.a.v. de uitspraak van de commissie.

7.2 Landelijke klachtencommissie

De school is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs. De ouder kan zich tot deze commissie wenden als hij het niet eens is met een uitspraak van de interne commissie van beroep, zoals hiervoor beschreven (tel. 0348-405245, www.lgc-lkc.nl).

Bij de LKC kan een ouder ook terecht voor klachten over seksuele intimidatie die hij niet op school wil bespreken. Dhr. R.A. Veenhoven, plaatsvervangend rector, is op onze school de contactpersoon.

Ter ondersteuning van een klacht op het gebied van ongewenst gedrag (zoals seksuele intimidatie, discriminatie) kan een beroep gedaan worden op een vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersonen van onze school zijn mw. A. Couperus en mw. R. Menage. Zij zijn te bereiken via het centrale nummer van de school (0515-429760).

8 Kwaliteitshandhaving schoolveiligheidsplan

Om de kwaliteit van het schoolveiligheidsplan te handhaven

- worden op basis van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) duidelijke en werkbare korte en lange termijn doelen gesteld. De RI&E wordt door de deskundige medewerkers (preventie-medewerkers) uitgevoerd onder leiding van de arbo-coördinator. De teamleiders en diensthoofden zijn verantwoordelijk voor de RI&E. Resultaten worden aan de medezeggenschapsraad voorgelegd. De arbo-coördinator bepaalt jaarlijks of gewijzigde omstandigheden een (gedeeltelijke) herhaling van de RI&E vereisen. In ieder geval wordt jaarlijks een veiligheidscontrole uitgevoerd aan de hand van controlelijsten uit de Arbomeester of Arboleider.
- wordt op grond van de uitkomsten van de RI&E, teamvergaderingen en individuele gesprekken met teamleden wordt bepaald over welke risico's het personeel voorlichting moet krijgen. In ieder geval wordt aandacht besteed aan:
  - de veiligheids- en werkinstructies voor leerkrachten en leerlingen;
  - werkgebonden risico's, zoals agressie, geweld en stress;
  - het verzuimbeleid en bijbehorende protocollen;
  - de ontwikkeling van het ziekteverzuim op school;
  - de introductie van nieuwe medewerkers, stagiair(e)s en leerlingen.
- wordt sociale veiligheid regelmatig op alle niveaus geagendeerd en worden leerlingen eens per twee jaar geënuquêteerd over ervaren veiligheid op school (Halt-thermometer)

Deel 2 Handelingsprotocol Schoolveiligheid

Inleiding

De RSG wil een veilige omgeving zijn waar leerlingen, medewerkers en bezoekers zich op hun gemak voelen en waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch kan het voorkomen dat er sprake is van onacceptabel d.w.z. grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen zijn handvatten nodig ten behoeve van het hanteren van grensoverschrijdend gedrag. Om die reden is dit handelingsprotocol opgesteld. Het protocol bevat afspraken ten aanzien van het omgaan met fysieke en verbale agressie en pesten, vernieling, wapenbezit, diefstal, vuurwerkbezit, seksuele intimidatie, loverboys en lovergirls en drugs en alcohol.

Het protocol, dat beschrijft welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag, is gebaseerd op het *Handboek school en veiligheid*. Dit handboek is tot stand gekomen in onderlinge afstemming tussen politie, voortgezetonderwijs en gemeente SWF met als doel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en overtredingen op een uniforme doeltreffende manier aan te pakken.

Per onderwerp wordt eerst een algemene en een juridische definitie gegeven, gevolgd door een toelichting. Daarna volgt vermelding van de maatregelen welke de school kan nemen, wat de politie en het Openbaar Ministerie doen of kunnen doen en welke hulpmogelijkheden er zijn.

9 Stappenplan Grensoverschrijdend gedrag

Signaleren

9.1 Inschatting van de situatie

Bij ieder incident wordt er eerst een gesprek gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd? Wie is er bij betrokken? Wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wetovertredend gedrag?
- Dient de politiecontactfunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies te worden gevraagd?
- Is consultatie van andere hulpverlenende instellingen gewenst dan wel noodzakelijk? Afhankelijk van de uitkomsten van deze stap wordt overgegaan naar stap 2 of zo nodig naar een van de andere vervolgstappen.

Preventie

9.2 Gesprek met leerling en medewerker van de school.

In de preventieve, oftewel niet-sanctionerende fase zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag zodanig te veranderen dat geen sprake meer is van grensoverschrijdend gedrag. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan (de begeleiding bij) eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met het ongewenste gedrag.

9.3 Gesprek met ouders/verzorgers

De school behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen te informeren over het gedrag van de leerling. Als van grensoverschrijdend gedrag verslag wordt gemaakt of anderszins wordt gedocumenteerd,

worden de ouders daarover in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet t.a.v. het gedrag van de leerling. Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

9.4 Bespreking in het Zorgteam

Zo nodig zal het grensoverschrijdend gedrag worden besproken in het zorgteam. Daar kan worden gezien of en zo ja welke begeleiding wordt geboden aan dader en/of slachtoffer en welke externe instanties daarbij zo nodig betrokken worden. Eventueel wordt de politiecontactfunctionaris op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. (Als blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet is overtreden, wordt de politie hiervan in kennis gesteld.)

9.5 Verwijzing naar een externe (hulpverlenings)instantie

Het verwijzen naar c.q. inschakelen van een externe instantie is aan de orde als het grensoverschrijdende gedrag of de gevolgen daarvan daardoor adequaat begeleid kan worden, of als dit gedrag zich in meerdere domeinen voordoet. Het verwijzen gebeurt door het Zorgteam. Daaraan nemen al een aantal externe partners deel en de afstemming met het stedelijke wijkzorgteam is daarmee gewaarborgd.

9.6 Inschakeling politie

Indien er sprake is van grensoverschrijdend gedrag waarbij tevens de wet is overtreden, wordt de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding). In overleg met de politie wordt gezien op welk moment en door wie de ouders in kennis worden gesteld.

Sanctioneren (zie ook 5.2)

9.7 Time out (bezinnen op)

In deze fase is het belangrijk dat eventueel volgende stappen weloverwogen gezet worden. Dat kan door de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen te ontzeggen (separeren uit de groep). De leerling blijft echter wel op school (en wordt dus niet geschorst of verwijderd) en werkt individueel aan zijn taken en opdrachten. Door deze maatregel hoeft de leerling niet uitgesloten te worden van deelname aan toetsen, schoolonderzoeken en examens. Gedurende deze tijd kan de school zich bezinnen op eventuele volgende stappen. De ouders / verzorgers worden van deze maatregel telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld.

In voorkomende gevallen kan een leerling worden aangemeld bij de time-out voorziening van Fultura. Deze tijdelijke uitschoolplaatsing is veelal gericht op terugkeer naar de eigen school. Terugkeer naar de eigen of een nieuwe/andere school kan eventueel gepaard gaan met een contract dat opgesteld wordt door de leerplichtambtenaar en besproken wordt met ouders en leerling. Voor terugkeer is ambulante begeleiding van Fultura mogelijk.

9.8 Schorsing

In deze fase wordt de leerling formeel voor de duur van één tot maximaal vijf dagen geschorst. Nadat de schorsing is beëindigd zal de school zich inspannen voor een zorgvuldige begeleiding van de leerling bij terugkeer in de school. De zorg van de school richt zich uiteraard ook op de leerling(en) die mogelijk slachtoffer zijn geworden van het grensoverschrijdende gedrag.

Als voortijdig schoolverlaten door deze sanctie dreigt, zal met o.a. de leerplichtambtenaar gezien worden welke acties ondernomen moeten worden om dit te voorkomen.

9.9 Verwijzing naar een andere school

Als blijkt dat het gebeurde een dermate grote impact heeft op de leerling zelf, de medeleerlingen of het gehele schoolgebeuren is het wellicht verstandig dat de leerling het onderwijs (al dan niet tijdelijk) volgt op een

andere school. De betreffende ouders / verzorgers worden hierin betrokken.

De ontvangende school biedt deze leerling de mogelijkheid een nieuwe start te maken. De ontvangende school neemt de leerling eerst op, op basis van detachering; de ontvangende school kan de detachering zonodig ongedaan maken. De leerling blijft nog maximaal één jaar ingeschreven bij de oude school. Hierna wordt de leerling officieel uitgeschreven bij de oude en ingeschreven bij de ontvangende school.

9.10 Verwijdering.

Dit is de laatste (sanctionerende) stap in het stappenplan. Het bevoegd gezag / schoolbestuur neemt het besluit dat wordt overgegaan tot definitieve verwijdering. De leerling wordt niet meer toegelaten tot de onderwijsinstelling.

10 Protocollen

10.1 Fysieke agressie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. We spreken van pesten wanneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk moet worden onderkend en herkend. De gevolgen voor het slachtoffer -nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn.

Juridische definitie

Eenvoudige mishandeling (art 300 WvS)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het mogelijkheidsbewustzijn).

Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware mishandeling (art 302 WvS)

Idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS)

Het opzettelijk (mogelijkheidsbewustzijn), al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Vechterij (art 306 WvS)

Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld (minstens 3)

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is

Toelichting

Slachtoffers van geweld zijn, onder andere uit angst voor represailles of isolement, vaak bang om melding te doen van dit geweld. Toch is voor een strafrechtelijke aanpak meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de onderwijsinstelling is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding. Deze zal een duidelijk en krachtig signaal af moeten geven in de richting van de

dader (repressief) en de omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is zeer wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring. Het gebruiken van geweld heeft altijd consequenties!

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen. Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling bestaat uit een niet meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis, (bijv. klap met vlakke hand op rug) kan de school zelf op deze gedraging reageren. Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijv. in elkaar trappen van slachtoffer), letsel, structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen (disciplinaire) maatregel(en)
- Politie op de hoogte stellen (in de vorm van een melding)

Secundair, indien er sprake is van een aangifte:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (of een HALT-verwijzing).
- Ouders dader en slachtoffer informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij recidive of een ernstige vorm van agressief geweld kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.2 Verbale agressie

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon.

We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen langdurig verbaal of fysiek geweld uitoefenen

tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal, non-verbaal of fysiek zijn. De school treft maatregelen ter voorkoming en bestrijding van pesten. Het fenomeen pesten dient in een zo vroeg mogelijk stadium herkend te worden. De gevolgen voor het slachtoffer, maar ook voor de pester kunnen (ook op latere leeftijd) desastreus zijn.

Juridische definitie Bedreiging

met (art 285 WvS):

- openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen
- enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht
- verkrachting
- feitelijke aanranding van de eerbaarheid
- enig misdrijf tegen het leven gericht
- gijzeling
- mishandeling
- brandstichting

Intimidatie (art 284 WvS)

- Een ander door geweld of enige andere feitelijke of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijke, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen ofte dulden.

Smaad en laster (art 261 WvS)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden door tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven, ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld.

Eenvoudige belediging (art 266 WvS)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijke, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (art 137c t/mfWvS)

Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Toelichting

Als er geen sprake is van een strafbaar feit maar in de opvatting van de school wel sprake is van grensoverschrijdend gedrag, neemt de school zelf maatregelen.

Bedreiging en/of intimidatie dienen vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden.

Verbale agressie

Slachtoffers van verbaal geweld zijn veelal bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen. Isolement dreigt en uitval in het onderwijs ligt op de loer. Toch is het voor strafrechtelijke aanpak vaak een aangifte nodig. Een duidelijke stelling name van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal

moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen school

Ten aanzien van pesten heeft de RSG een preventieve aanpak, voornamelijk gericht op leerlingen. Deze aanpak is vastgelegd in het document *Interne leidraad 'hoe om te gaan met pesten'*. (Bijlage 3)

Primair:

- De school onderneemt zelf acties c.q. gepaste maatregelen (preventief/curatief) op basis van de Interne leidraad
- Zonodig wordt de politie geconsulteerd.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (of een HALT-verwijzing).
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.
- Bij recidive of een ernstige vorm van verbale agressie kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het Om over invulling van de straf.
- Bij (veelvuldige) recidive wordt de verdachte voorgeleid aan de (Kinder)rechter c.q. gedagvaard. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden

- Gebiedsteam/gebiedsteammedewerker
- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.3 Cyberpesten

Algemene definitie

Cyberpesten is pesten via internet of telefoon.

Het pesten zelf is meestal niet anders dan bij traditioneel pesten: het gaat vaak om uitschelden, belachelijk maken en buiten sluiten. De impact en de aanpak is wel anders.

Juridische definitie

Op dit moment is er geen wetsartikel dat cyberpesten expliciet strafbaar stelt. Daarom wordt er gebruik gemaakt van bestaande artikelen uit het Wetboek van Strafrecht, bijvoorbeeld:

- Belediging/ Smaad/ Smaadschrift: Artikel 261
- Bedreiging: Artikel 285
- Stalking: Artikel 285b
- Grooming: Artikel 248e
- Hacking van een account: Artikel 138a
- Vernieling van computergegevens: Artikel 350a
- Ontucht: Artikel 248a
- Schennis der Eerbaarheid: Artikel 239

Toelichting

Wat zijn de verschillende vormen van cyberpesten?

Hierbij kan gedacht worden aan o.a. anonieme berichten versturen via MSN en SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mail bom.

De laatste trend is 'bezemen'. Hierbij plaatsen jongens filmpjes van meisjes op Youtube, met smerige teksten, waarbij ze voor hoer worden uitgemaakt, soms met adresgegevens erbij.

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander en op internet geplaatst. Over de hele wereld kan een foto vervolgens op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan, zijn soms niet meer te verwijderen.

Maatregelen school:

Ten aanzien van cyberpesten heeft de RSG, overeenkomstig de aanpak van pesten (paragraaf 10.2) een preventieve aanpak. Deze aanpak is vastgelegd in het document Interne leidraad 'hoe om te gaan met pesten'. (Bijlage 3)

Primair:

- De school onderneemt zelf acties c.q. gepaste maatregelen (preventief/curatief) op basis van de Interne leidraad
- Zonodig wordt de politie geconsulteerd.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (of een HALT-verwijzing).
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.
- Bij recidive of een ernstige vorm van kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het Om over invulling van de straf.
- Bij (veelvuldige) recidive wordt de verdachte voorgeleid aan de (Kinder)rechter c.q. gedagvaard. De

Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden

- Gebiedsteam/gebiedsteammedewerker
- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.4 Drugs en alcohol

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van drugs, alcohol en/of medicijnen of daarop gelijkende middelen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn is niet toegestaan, alsook het handelen in/verstrekken van drugs, alcohol en/of deze medicijnen. Dit houdt uiteraard ook in, dat men niet onder invloed van alcohol/ en of drugs op school kan verschijnen. De school heeft dit als huisregel in het schoolreglement opgenomen.

Juridische definitie

- Het gebruik van hard- en softdrugs, zoals heroïne, cocaïne, cannabis, XTC en paddo's en gedragingen met betrekking tot deze drugs zijn verboden op basis van de Opiumwet en deels ook de Warenwet;
- Het handelen in hard- en softdrugs is eveneens verboden op basis van de Opiumwet.
- Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de Drank- en Horecawet, waarin tevens is aangegeven dat verkoop van alcohol aan jongeren beneden de 18 jaar is verboden.
- Het roken van tabak in openbare gebouwen, zoals scholen, is verboden bij de Tabakswet, met uitzondering van daarvoor specifiek aangewezen ruimten.
- Voor productie en/of handel in geneesmiddelen die als drugs worden gebruikt, is de Geneesmiddelenwet van toepassing.

Toelichting

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed van alcohol of drugs de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend.

Eenzijds tast drugs- en alcoholgebruik/-bezit het leefklimaat binnen een school aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is

moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: Indien jongeren drugs voorhanden hebben en/of dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld.

Eenzijds om de drempel om drugs te gebruiken hoog te houden en anderzijds om een duidelijk en goed te hanteren beleid te voeren. Minderjarigen mogen ook niet in het bezit zijn van softdrugs voor eigen gebruik. Immers coffeeshops mogen slechts aan meerderjarigen verkopen.

Bij middelengebruik dan wel handel moet de grens op nul gesteld worden, inhoudende dat drugs in het geheel niet getolereerd worden.

De RSG verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven

binnen het schoolgebouw of het terrein van de school te brengen. Ingeval de school kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs/medicijnen binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde drugs en medicijnen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Drugs afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op school uitdelen, al dan niet met winstbejag).
- Bepalen welke instantie te betrekken bij hulpverlening, verwijzing en preventieactiviteiten. Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.

Maatregelen politie

- Er wordt tegen de persoon proces-verbaal opgemaakt.
- De ouders van de verdachte worden geïnformeerd.

Maatregelen OM

- Het OM beoordeelt het ingezonden proces-verbaal en besluit over de verdere afdoening ervan. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- Bij recidive of ernstige drugsdelicten wordt de verdachte voorgeleid aan de (Kinder)rechter c.q. gedagvaard. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.5 Vernieling

Algemene definitie

Vernieling, vandalisme

Juridische definitie

Vernieling (art 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of weg maken van een goed dat

geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Baldadigheid (art 424 Sr. WvS)

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt, als schuldig aan straatschenderij, gestraft met een boete van de eerste categorie

Toelichting

Vernieling is het gericht stukmaken van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendommen. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met zijn eigen positie (afgunst, boosheid, verveling) hetgeen zich dan uit in vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van maatregelen tegen het slachtoffer te voorkomen.

Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een actie. Voorbeelden hiervan zijn onder ander schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers.

Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, treedt de school op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. De school heeft daarin geen taak om te schade te regelen.

Wel treft de school zelf maatregelen tegen het ongewenste gedrag.

Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader.
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair (indien er bijvoorbeeld sprake is van vernieling met meer dan geringe schade, vernieling Door een groep leerlingen, dan wel getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel/ schadevergoeding):

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Bemiddelen in schadevergoeding door ouders/verzorgers dader.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.

- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan de criteria wordt voldaan wordt de verdachte naar HALT verwezen, afhankelijk van de waarde van de schade.
- Ouders dader en slachtoffer informeren.
- In schadevergoeding tussen (ouders) dader en slachtoffer wordt bemiddeld.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan.
- Bij recidive of een ernstige vorm van vernieling kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.
- De aangever kan indien hij / zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.6 Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie

De bij wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk. Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar ook gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school, en dus verboden. Dit geldt voor alle voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen, valmessen e.d.) en ook voor voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen). Wanneer de school weet, dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon een dergelijk wapen bezit, of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de

bezitter van het voorwerp worden bewogen het af te geven. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De school geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel. De school hanteert deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein.

Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie is politieel optreden vereist. De politie wordt dan in kennis gesteld. Deze kan uitsluitel geven of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Maatregelen school:

De politie wordt te allen tijde in kennis gesteld, in overleg met hen wordt besloten of het gaat om een situatie die de school zelf kan afhandelen of dat het een overtreding betreft die door de politie wordt afgehandeld.

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders van verdachte en eventueel slachtoffer informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie en begeleiding of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij recidive of ernstige feiten kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

Hulpmogelijkheden

- Bureau Slachtofferhulp
- Steunpunt huiselijk en seksueel geweld
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.6 Diefstal

Algemene definitie

Stelen, roven, insluiping en inbraak.

Juridische definities Eenvoudige
diefstal (art 310 WvSr)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Als het goed wordt gestolen met de bedoeling om het te verkopen blijft het diefstal. Er wordt dan immers gehandeld alsof er als heer en meester over wordt beschikt.

Gekwalificeerde Diefstal (art 311 WvSr)

- idem 310 WvSr, bij gelegenheid van brand, ontploffing.
- idem 310 WvSr, gepleegd door twee of meer verenigde personen.
- idem 310 WvSr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum.

Diefstal met geweld (art 312 WvSr)

- idem 310/311 WvSr, indien voorafgegaan, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapting op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf, hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren.

Afpersing (art 317 WvSr)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

Afdreiging (art. 318 WvSr)

idem 317 WvSr. met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Insluiping en inbraak (art 311 WvSr lid 1, sub 5)

Diefstal waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van valse order of een vals kostuum.

Heling (art. 416 en 417 WvSr)

Opzet- dan wel schuldheiling: het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijvoorbeeld het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. waarbij vermoed kan worden dat die goederen gestolen zijn of illegaal te koop worden aangeboden.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Toepassen disciplinaire maatregel(en).
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie.
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan criteria voldaan wordt, verwijzen van de verdachte naar HALT.
- Bemiddeling bij teruggave of schadevergoeding gestolen goed.
- Ouders dader en slachtoffer informeren.

Maatregelen OM

- Het proces-verbaal kan middels een verwijzing naar Halt worden afgedaan, afhankelijk van de waarde van het goed.
- Bij recidive of een ernstige vorm van diefstal kan het proces-verbaal worden afgedaan middels een aanbod transactie via de Officier van Justitie, dit kan in de vorm van een werkstraf, leerstraf, geldelijke transactie, begeleiding en vergoeding van de schade aan de benadeelde (laatste alleen bij jongeren van 14 jaar en ouder) of een combinatie. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM over invulling van de straf.
- Bij veelvuldige recidive kan het proces-verbaal door het OM worden voorgelegd aan de Kinderrechter. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het OM en de rechter over de invulling van de straf.

- De aangever kan indien hij/zij dit wenst over het verloop van de zaak geïnformeerd worden.

Hulpmogelijkheden

- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

10.7 Vuurwerkbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van vuurwerk.

Juridische definitie

Vuurwerkbesluit

- Het voorhanden hebben van vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode (art. 1.2.4).
- Het voorhanden hebben van > 10 kg vuurwerk tijdens of buiten de verkoopperiode (art. 1.2.4).
- Het voorhanden hebben van of handelen in verboden en/of ondeugdelijk vuurwerk (art. 1.2.2).
- Het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode (art. 2.3.6).

Toelichting

Vuurwerk is te allen tijde verboden, alleen op 31 december van 10.00 uur tot 1 januari 02.00 uur is het toegestaan consumentenvuurwerk af te steken.

Wanneer er een redelijk vermoeden bestaat, dat een persoon vuurwerk binnen het schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht, of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt verzocht dit vuurwerk in te leveren. Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, volgt verwijdering van het terrein. Het ingeleverde vuurwerk wordt ter vernietiging aan de politie overgedragen. De RSG geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Maatregelen school

- Politie inschakelen.

- Ingeleverd vuurwerk wordt aan de politie afgegeven.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen aan de politie doorgeven.
- Toepassen sanctiestructuur
- Informeren ouders/verzorgers van dader en eventueel benadeelde.

10.8 Seksuele intimidatie

Algemene definitie

Ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Fysieke handelingen

Zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, de weg versperren, tegen iemand aan gaan staan of moedwillig tegen iemand aanbotsen.

Verbale vorm

Zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen en schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen.

Non-verbale vorm

Staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren.

Toelichting

Onderwijsinstellingen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor hun leerlingen en personeelsleden. Seksuele intimidatie is dus uit den boze.

Seksuele intimidatie komt op alle schooltypen voor. Het heeft te maken met machtsverschillen tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen, jongens en meisjes. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling - leerling
- personeel - leerling
- leerling - personeel
- personeel - personeel

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen/personeel kan het een aanleiding zijn van school te gaan; ook schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Verder kunnen de slachtoffers later psychische of emotionele schade ondervinden. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen bij de vertrouwenspersoon en klachtencommissie. Uiteraard kunnen vermoedens van misbruik of onveilig klimaat worden gemeld bij de vertrouwenspersoon.

Meldplicht seksueel misbruik en seksuele intimidatie

De meldplicht is vastgelegd in de 'Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs', een uitgave van het Ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschappen, september 1999.

Kort samengevat:

wanneer een personeelslid seksueel misbruik pleegt jegens een leerling of als hiervan vermoedens bestaan,

zijn schoolbesturen verplicht om direct contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur. Als uit overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er sprake is van een redelijk vermoeden dat dit misbruik heeft plaatsgevonden, dan dient het bestuur daarvan onmiddellijk aangifte te doen. Personeelsleden zijn wettelijk verplicht het schoolbestuur direct te informeren wanneer zij op de hoogte zijn van seksueel misbruik of seksuele intimidatie van een leerling of personeelslid.

Scenario Maatschappelijke Onrust

Het gemeentebestuur kan besluiten het zogenoemde 'Scenario Maatschappelijke Onrust' bij geweldsdelicten (zedes, mishandeling of moord) in Fryslan in werking stellen. Een casemanager van GGD Fryslan roept in opdracht van het lokale bestuur een Scenarioteam bijeen.

Verplichting tot melden

Een personeelslid dat op de hoogte is van een zedenmisdrif, moet het bestuur van de onderwijsinstelling hier direct over informeren.

Maatregelen school

De RSG beschikt over een klachtenregeling Ongewenst gedrag. Deze klachtenregeling wordt gepubliceerd via de internetsite van de school.

Er zijn twee interne vertrouwenspersonen voor de leerlingen. In de schoolgids zijn de contactgegevens van deze medewerkers te vinden. Zij zijn eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten.

Voor medewerkers is er tevens een externe vertrouwenspersoon.

Indien er sprake is van seksuele intimidatie dan wel ongewenste intimiteiten bij leerlingen worden, na overleg met de vertrouwenspersoon, altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, en indien de dader een leerling is, ook diens ouders/verzorgers op de hoogte gesteld.

Door de school wordt aan het schoolpersoneel, de leerlingen en de ouders/verzorgers informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie, en over de mogelijkheden om een klacht in te dienen. Tevens zet de RSG zich in om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren.

De vertrouwensinspecteur wordt bij ernstige gevallen van seksuele intimidatie geïnformeerd en zo nodig om advies gevraagd. Bij ontucht doet het schoolbestuur altijd aangifte. Ontucht is een misdrijf.

Steunen slachtoffer

Slachtoffers van seksuele intimidatie willen soms uit angst of schaamte geen melding/aangifte doen. Voor een strafrechtelijke aanpak is echter wel een aangifte nodig. Ondersteuning bij het doen van aangifte is wenselijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring. Een duidelijke stellingname van de schoolleiding is hier eveneens essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding.

10.9 Loverboys en lovergirls

Algemene definitie

Loverboys zijn jongens die jonge meisjes de prostitutie in proberen te lokken. Soms laten ze de meisjes daadwerkelijk in de prostitutie werken. Loverboys ogen charmant, zijn goed gekleed, dragen vaak sieraden, rijden in opvallende auto's en maken indruk met hun rijkdom. Het zijn jongens waar de meisjes graag mee gezien worden. Loverboys palmen 'hun meisjes' in met aandacht en cadeautjes voordat ze hen dat laten 'terugbetalen'.

Alle meisjes lopen risico: elk tienermeisje wil graag aandacht krijgen en zich mooi voelen. Toch lopen sommigen meer risico dan anderen, met name lager opgeleide meisjes.

Slachtoffers van loverboys hebben gemeen dat ze in de puberteit zitten en meestal niet sterk in hun schoenen staan. De meisjes komen vaak uit gebroken gezinnen waarin geen of een niet-beschermende vader aanwezig

is. Ook is er nogal eens sprake van een ontwrichte jeugd, bijvoorbeeld door mishandeling of seksueel misbruik.

Lovergirls is een relatief nieuw fenomeen. Lovergirls zijn even gevaarlijk als hun mannelijke tegenhangers. De lovergirls beginnen ogenschijnlijk plezierige vriendschappen met kwetsbare leeftijdsgenootjes. Vervolgens lokken zij de meisjes met dure kleding of sieraden en mooie praatjes de prostitutie in. Er zijn al gevallen bekend van lovergirls die openlijk op scholen nieuwe meisjes ronselen. In de meeste gevallen behoren lovergirls een eigen netwerk van klanten dat vergelijkbaar is met een escortbureau. Soms belanden de slachtoffers van lovergirls 'achter het raam'.

In sommige gevallen worden de lovergirls door loverboys aangestuurd en zijn lovergirls dus evenzeer slachtoffer. De lovergirls hoeven dan niet zelf achter het raam, hun taak bestaat uit het ronselen van nieuwe meisjes. Vaak krijgen lovergirls als 'tegenprestatie' alleen aandacht en liefde van hun loverboy, af en toe krijgen ze geld.

Juridische definitie

Mensenhandel en/of aanzetten van minderjarigen tot prostitutie: (art 273 fWvSr)

Het opzettelijk voordeel trekken uit seksuele handelingen van een ander met of voor een derde tegen betaling, terwijl die ander de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt.

Toelichting

Tactiek

De tactiek van een loverboy is globaal in een aantal fasen te omschrijven.

- De ontmoeting; de loverboy gaat op zoek naar meisjes. Hij doet dit op plekken waar veel meisjes rondhangen zoals op scholen. Het ronselen gebeurt in alle delen van het land.
- Indruk maken; de jongen maakt indruk door bijvoorbeeld met een mooie auto op school te verschijnen. Hij is erg aardig voor het meisje, verwent haar met cadeautjes. Zo zorgt hij dat het meisje verliefd op hem wordt.
- Relatie aangaan; het meisje vindt al deze aandacht geweldig, zeker als ze dat thuis heeft moeten missen. Zij wordt verliefd op de jongen en gaat een relatie aan.
- Seksueel contact; de relatie is in eerste instantie heel goed. De loverboy gaat al snel met het meisje naar bed. Bij sommige allochtone meisjes is er zelfs sprake van verkrachting/ontmaagding om de weg naar huis af te snijden.
- Grenzen verleggen en aanzet tot prostitutie; door het meisje aan te zetten tot seks met zijn vrienden, verlaagt de loverboy de drempel tot prostitutie. Vaak wordt ook het gebruik van soft- en harddrugs gestimuleerd.
- Exploitatie; werkt het meisje eenmaal in de prostitutie dan wordt ze scherp in de gaten gehouden. Vaak brengt men het meisje over naar een andere stad. Weigeren van werk kan mishandeling tot gevolg hebben.

Trends

Loverboys zitten niet stil. Zij bedenken telkens nieuwe mogelijkheden om meisjes te ronselen. Een zorgwekkende trend is het risicovolle gedrag van allochtone meisjes die zich via internet of MSN door loverboys voor de prostitutie laten ronselen. Ook verstrekken loverboys soms drugs aan minderjarige meisjes in ruil voor seksuele diensten. De loverboys doen dit niet alleen om de meisjes over te halen maar ook om hen afhankelijk te maken.

Loverboys rond de school

Hoewel het leven van een loverboy en 'zijn meisje' zich buiten de onderwijsinstelling afspeelt, kunnen loverboys toch de (omgeving van) de school onveilig maken. Eén van de plaatsen waar loverboys namelijk vaak 'ronsen' is op scholen. In de pauzes en na school hangen er soms jongens meteen verzorgd uiterlijk en dure auto's rond. Deze jongens spreken meisjes aan, anderen halen een meisje af.

Signalen herkennen

Welke signalen zijn te herkennen bij meisjes die (potentieel) slachtoffer van loverboys zijn?

- veranderd gedrag;
- sterke stemmingswisselingen;
- verandering van uiterlijk en kledingstijl, pronken met dure kleding, sieraden en mobiele telefoons;
- buiten de groep vallen;
- concentratieproblemen, kelderende resultaten, slaperig zijn of spijbelen.

Soms geven de ouders aan zij hun dochter niet meer kunnen bereiken, dat haar vriendenkring veranderd is of dat zij zelfs is weggelopen.

Maatregelen school

Fier Fryslan heeft een Advies- en Meldpunt Loverboys en Jeugdprostitutie. Deze registreert en heeft een adviserende en hulpverlenende rol voor (mogelijke) slachtoffers, ouders en professionals.

De school en de schoolomgeving wordt in de gaten gehouden door de conciërges. Ook doormiddel van camera's. Zijn er signalen dat zich loverboys zich bij de school ophouden? Dan wordt contact opgenomen met de politie.

Docenten, mentoren, coördinatoren, leerlingbegeleiders en vertrouwenspersonen spreken de meisjes aan op hun afwijkend gedrag. Ze kunnen hen informeren over loverboys en loverboypraktijken en vragen of de meisjes zich hierin herkennen. Slachtoffers van loverboys durven er meestal niet direct over te praten. Zij geven wel signalen af dat er iets aan de hand is.

Wanneer er serieuze signalen zijn wordt de leerling besproken in het zorgteam.

Bij het vermoeden dat een leerling in handen van een loverboy is gevallen wordt daarvan melding gemaakt bij de politie . Bij voldoende bewijzen kan de politie op basis van de melding ambtshalve overgaan tot vervolging van de loverboy(s). Uit jurisprudentie blijkt dat loverboys als gevolg van meldingen en aangiften met succes strafrechtelijk worden aangepakt.

Het slachtoffer wordt door de school gesteund indien zij aangifte wil doen.